

NAJWYŻSZA IZBA KONTROLI
Delegatura w Szczecinie

LSZ.410.005.01.2016
P/16/058

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

NAJWYŻSZA IZBA KONTROLI
Delegatura w Szczecinie
ul. Jacka Odrowąża 1, 71-420 Szczecin
T +48 91 831 39 00, F +48 91 831 39 66
lsz@nik.gov.pl

I. Dane identyfikacyjne kontroli

Numer i tytuł kontroli	P/16/058 – Zapobieganie bezdomności zwierząt.
Jednostka przeprowadzająca kontrolę	Najwyższa Izba Kontroli Delegatura w Szczecinie.
Kontrolerzy	Leszek Smykowski – specjalista kontroli państwowej, upoważnienie do kontroli nr 99621 z 25.01.2016 r. (dowód: akta kontroli str. 1-2)
Jednostka kontrolowana	Schronisko dla Bezdomnych Zwierząt w Dobrej, ul. Zwierzyniecka 1, kod pocztowy 72-003 Dobra ¹ .
Kierownik jednostki kontrolowanej	Dyrektorem Schroniska od dnia 15.10.2013 r. jest Katarzyna Hermanowicz ² . (dowód: akta kontroli str. 3-5)

II. Ocena kontrolowanej działalności

Ocena ogólna

W ocenie³ Najwyższej Izby Kontroli przetrzymywanym w latach 2014 – 2016 (do 29.02.) bezdomnym zwierzętom w Schronisku zapewniono właściwe warunki bytowania oraz pełną opieką weterynaryjną. Zwierzęta przetrzymywane były w obiektach o odpowiednich warunkach technicznych i sanitarnych. Prowadzona szczegółowa ewidencja odłowionych zwierząt pozwalała na sprawną identyfikację zwierząt przez właścicieli lub przez osoby zainteresowane adopcją bezpiecznych zwierząt. Starannie dokumentowano dochody i wydatki oraz rzetelnie i terminowo rozliczano dotacje z 4 gmin powiatu polickiego otrzymywane na finansowanie działalności Schroniska. Wskaźnik sterylizacji i kastracji zwierząt adoptowanych, wynoszący dla psów 83,8 % i 68,2%, a dla kotów 36,1% i 72,3 %, spowodowany był głównie stanem zdrowotnym zwierząt oraz ich wiekiem. NIK pozytywnie ocenia również proces prowadzonej adopcji bezdomnych zwierząt. Wskaźnik adopcji psów⁴ wyniósł od 84,4 % w 2014 r. do 90,7 % w 2015 r., a kotów (odpowiednio) 95,2 % i 94,3%. Schronisko prowadziło akcje informacyjne i promujące adopcję, pozyskało wielu sympatyków wśród wolontariuszy, sponsorów i osób wspierających Schronisko w innych formach.

Stwierdzone w toku kontroli nieprawidłowości dotyczyły zlecenia wyłapywania zwierząt na terenie gmin Dobra i Nowe Warpno firmie, która nie posiadała ważnego zezwolenia na wyłapywanie w 2015 r. bezdomnych zwierząt, co stanowiło naruszenie art. 7 ust. 6 w związku z art. 7 ust. 1 pkt 3 ustawy z dnia 13 września 1996 r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach⁵. Ponadto wszystkie 4 umowy zawarte w badanym okresie z firmami⁶ odławiającymi bezdomne zwierzęta nie zawierały m.in. wskazania: urzędzeń i środków, przy pomocy których zwierzęta miały być

¹ Dalej: Schronisko.

² Dalej: Dyrektor Schroniska.

³ Najwyższa Izba Kontroli stosuje 3-stopniową skalę ocen: pozytywna, pozytywna mimo stwierdzonych nieprawidłowości, negatywna. Jeżeli sformułowanie oceny ogólnej według proponowanej skali byłoby nadmiernie utrudnione, albo taka ocena nie dawałaby prawdziwego obrazu funkcjonowania kontrolowanej jednostki w zakresie objętym kontrolą, stosuje się ocenę opisową, bądź uzupełnia ocenę ogólną o dodatkowe objaśnienie.

⁴ Liczony dla zwierząt przetrzymywanych w Schronisku bez psów oddanych właścicielom.

⁵ Dz.U. z 2016 r., poz. 260. Dalej: „uocz”.

⁶ Zawarte z: firmą *Lupar* – umowy z dnia 31.12.2013 r. i 29.12.2014 r.; firmą *Animal Control* – umowa z dnia 01.04.2014 r. oraz z firmą *Psia Farma* – umowa z dnia 31.12.2015 r.

wyłapywane, środków transportu oraz wskazania firmy zapewniającej w razie potrzeby pomoc lekarsko-weterynaryjną poszkodowanym zwierzętom. Brak tych warunków był niezgodny z wymogami § 5 ust. 2 rozporządzenia Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 26 sierpnia 1998 r. w sprawie zasad i warunków wylapywania bezdomnych zwierząt⁷.

III. Opis ustalonego stanu faktycznego

1. Prawdliwość działań Schroniska, w tym zapewnienia właściwych warunków bytowania zwierząt

Opis stanu
faktycznego

1. Schronisko jest jednostką budżetową Gminy Dobra. Prowadzi działalność statutową na potrzeby Gminy Dobra oraz na podstawie odrębnych porozumień na potrzeby pozostałych gmin powiatu polickiego: Police, Kołbaskowo i Nowe Warpno. Utworzone zostało uchwałą⁸ Rady Gminy Dobra z dnia 19.09.2013 r. Oficjalne rozpoczęcie działalności nastąpiło 16.12.2013 r. Maksymalna liczba zwierząt określona dla Schroniska to 105 miejsc dla psów i 25 miejsc dla kotów.

2. Schronisko w okresie 2013-2016 nie prowadziło działalności w zakresie wylapywania bezdomnych zwierząt. Czynności te były corocznie zlecane firmom zewnętrznym. W okresie 1.01.-31.03.2014 r. wylapywaniem bezdomnych zwierząt z obszaru 4 gmin objętych obsługą Schroniska zajmowała się firma *Lupar* ze Szczecina, w okresie 1.04.-31.12.2014 r. – firma *Animal Control* z Polic, w okresie 1.01.-31.12.2015 r. - ponownie firma *Lupar*, a od 1.01.2016 r. – firma *Psia Farma* ze Szczecina. Firmy odławiające bezdomne zwierzęta wylaniał Dyrektor Schroniska stosując regulamin ramowych procedur udzielania zamówień publicznych o wartości szacunkowej nieprzekraczającej równowartości kwoty 14.000 euro (od 16.04.2014 r. – o wartości szacunkowej nieprzekraczającej równowartości kwoty 30.000 euro), wprowadzony zarządzeniem Nr 3/2014 Dyrektora Schroniska z 16.04.2014 r.

(dowód: akta kontroli str. 6-27, 28, 29-134)

3. Zamiar podjęcia działalności Schroniska został pisemnie zgłoszony przez Wójta Gminy Dobra w dniu 23.09.2013 r. Powiatowemu Lekarzowi Weterynarii w Szczecinie (dalej: PLW). Schronisko od 25.09.2013 r. objęte jest nadzorem weterynaryjnym (wpisane do rejestru PLW pod numerem identyfikacyjnym PL 32118601).

Zgodnie z art. 7 ust. 5 uocz Schronisko, jako gminna jednostka organizacyjna, nie miało obowiązku uzyskania zezwolenia na prowadzenie działalności ze strony wójta właściwego ze względu na miejsce położenia. Schronisko spełniało warunki określone w uchwale Nr XV/224/2012 Rady Gminy Dobra z dnia 31.05.2012 r. w sprawie wymagań, jakie powinien spełniać przedsiębiorca ubiegający się o uzyskanie zezwolenia w zakresie ochrony przed bezdomnymi zwierzętami, prowadzenia schronisk dla bezdomnych zwierząt, a także grzebowisk i spalarni zwłok zwierzęcych i ich części na terenie Gminy Dobra.

4. Firmy odławiające bezdomne zwierzęta, które współpracowały ze Schroniskiem, posiadały zezwolenia wydane przez właściwe organy gmin powiatu polickiego na prowadzenie działalności w zakresie ochrony nad bezdomnymi zwierzętami (szczegółowe ustalenia w tym zakresie opisano na stronie 13 -14 wystąpienia).

(dowód: akta kontroli str. 6-27, 29-134, 135-139)

1.1. Stan techniczny i sanitarny Schroniska

Przeprowadzone oględziny wykazały, że Schronisko zorganizowano zgodnie z wymogami rozporządzenia Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 23 czerwca

⁷ Dz.U. Nr 116, poz. 753. Dalej: rozporządzenie MSWiA z 26.08.1998 r.

⁸ Uchwała Nr XXVI/367/2013 Rady Gminy Dobra z dnia 19.09.2013 r. w sprawie utworzenia gminnej jednostki organizacyjnej – Schroniska dla Bezdomnych Zwierząt w Dobrej.

2004 r. w sprawie szczegółowych wymagań weterynaryjnych dla prowadzenia schronisk dla zwierząt⁹, a w szczególności:

- a) teren był utwardzony i ogrodzony w sposób zapobiegający przedostaniu się zwierząt na zewnątrz (§ 1 ust. 2 tego rozporządzenia);
- b) były wydodrębnione pomieszczenia (§ 2 ww. rozporządzenia) przeznaczone do:
  - izolowania zwierząt chorych lub podejrzanych o chorobę (w pawilonach bytowych; boksy, w których przebywały ww. zwierzęta były dodatkowo opisane, zwierzęta przebywały pojedynczo),
  - utrzymywania zwierząt zdrowych (30 boksów w dwóch pawilonach bytowych, od 1 do 3 psów w boksie), nie przewidziano osobnych boksów dla samców, samic, samic z oseskami, młodych oddzielonych od matek, gdyż po zakończeniu 14 dniowej kwarantanny suki i kotki w Schronisku były sterylizowane, a psy i kocury – kastrowane. Zabiegi sterylizacji lub kastracji uzależnione były od wieku zwierząt (okresu dojrzałości rozrodczej) oraz od ich stanu zdrowotnego. Przyjęte ślepe mioty były poddawane eutanazji. Dla zwierząt oddzielonych od matek przeznaczono osobne pomieszczenia, w których były trzymane po ukończeniu kwarantanny,
  - przeprowadzania kwarantanny (pawilon kwarantanny z 15 boksami),
  - separacji zwierząt agresywnych – dwa oddzielne, oznaczone boksy w pawilonie bytowym B.

Boksy były oddzielone przegrodami (od podłogi do sufitu), które uniemożliwiały wzajemny kontakt z innymi zwierzętami lub ucieczkę (§ 4 ust. 1 ww. rozporządzenia).

Ściany, podłogi i drzwi w boksach wykonane były z materiałów łatwych do mycia i odkażania, niepowodujących kontuzji lub urazów u zwierząt i w sposób uniemożliwiający ucieczkę zwierząt (§ 4 ust. 2 ww. rozporządzenia).

Każde ze zwierząt dysponowało w sposób nieograniczony częścią wybiegową boksu o powierzchni ok. 15 m² (§ 5 ww. rozporządzenia). Wybiegi były czyste i suche.

(dowód: akta kontroli str. 6-27, 140-262, 635)

1.2 Warunki przebywania zwierząt w Schronisku i opieka weterynaryjna

1. Schronisko zapewniało właściwe warunki dla przebywających tam zwierząt. Psy przebywały w 45 boksach znajdujących się w 2 pawilonach bytowych i jednym pawilonie do kwarantanny, a koty w 4 pomieszczeniach znajdujących się w budynku głównym Schroniska. Zapewniono w nich zwierzętom swobodne poruszanie się (powierzchnia części wewnętrznej boksu w pawilonie bytowym – 9,8 m², a w pawilonie kwarantanny – 1,6 m²; powierzchnia części wybiegowej boksu w pawilonie bytowym – od 10,8 m² do 15,3 m², a w pawilonie kwarantanny – od 3,6 m² do 3,9 m²). W boksach zapewniono każdemu psu legowisko i miskę oraz stały dostęp do wody zdatnej do picia (§ 4 ust. 3 ww. rozporządzenia).

Zwierzętom zapewniono ochronę przed zimnem, upałami i opadami oraz osłonę od wiatru w dwóch pawilonach bytowych i pawilonie do kwarantanny. Każdy boks dla psów miał ogrzewaną podłogę z osobnym termoregulatorem, wentylację mechaniczną i sztuczne oświetlenie. Koty przetrzymywano w pomieszczeniach ogrzewanych i wentylowanych. Zwierzętom zapewniono dostęp do światła dziennego. Pawilony dla psów w dachu posiadają okna połaciowe, a zwierzęta bez ograniczeń mogą korzystać z części wybiegowej boksu, którą od terenu Schroniska oddziela krata zewnętrzna i drzwi zewnętrzne do boksu. Pomieszczenia, w których przebywają koty, mają duże okna i są doświetlane światłem dziennym i sztucznym.

W boksach nie stosowano ściółki. Podłogi boksów pokryte były powłoką żywiczną z matą grzewczą umożliwiającą zmywanie podłóg. Podczas oględzin legowiska dla zwierząt były czyste i suche. Zwierzęta mają dostęp do wybiegów pozwalających na

⁹ Dz.U. Nr 158, poz. 1657

realizację zachowań właściwych dla gatunku. W pobliżu pawilonów bytowych znajdują się 4 trawiaste wybiegi dla psów służących do ich wyprowadzania przez obsługę lub wolontariuszy, co odbywa się średnio co drugi dzień. Psy korzystają też w sposób nieograniczony z części wybiegowej w boksach.

Pomieszczenia i wybiegi podczas oględzin były utrzymywane w czystości. Sprzątanie zasadnicze odbywa się raz dziennie, a następnie sukcesywnie w ciągu dnia usuwane są odchody. Nie stwierdzono zalegania odchodów, resztek karmy i innych odpadów.

(dowód: akta kontroli str. 6-27, 140-262)

2. Pomieszczenia były okresowo dezynfekowane. Dezynfekcja boksów w pawilonie kwarantanny następowała po wyprowadzeniu zwierząt i umyciu boksu. Dezynfekcja boksów w pawilonach bytowych następowała raz w tygodniu po wypuszczeniu psów z boksu na wybieg i umyciu boksu. Do dezynfekcji pawilonów bytowych i kwarantanny wykorzystywano środek „Virkon S” rozprowadzany przy pomocy spryskiwacza lub aparatu ciśnieniowego. Chłodnia na zwłoki zwierzęce dezynfekowana była w podobny sposób po odbiorze kolejnej partii zwłok do utylizacji. Klatki dla kotów dezynfekowano 2 razy w tygodniu po przeniesieniu kotów do wolnych odkażonych klatek i wyniesieniu z pomieszczeń objętych dezynfekcją oraz umyciu poprzednio używanych klatek. Do dezynfekcji służył środek „Lysoformin 3000”. Po odkażeniu środek dezynfekujący splukiwano wodą. Na okoliczność przeprowadzania dezynfekcji opracowano instrukcję dezynfekcji i udostępniono w pomieszczeniu socjalnym pracownikom na gazetce ściennej. Przeprowadzanie dezynfekcji odnotowywano w rejestrach. Środki do dezynfekcji przechowywano w osobnym pomieszczeniu, pod kluczem.

W pomieszczeniach dla kotów i w boksach dla psów nie było nadmiernego zagęszczenia. W boksach przebywało od 1 do 3 psów (na jednego psa przypadła powierzchnia od 5,5 m² do 25 m²). Koty przebywały w klatkach pojedynczo lub poruszały się swobodnie po pomieszczeniach, w których znajdowały się klatki.

(dowód: akta kontroli str. 6-27, 140-262)

3. W Schronisku zapewniono odpowiednie warunki karmienia zwierząt, zgodnie z zaleceniem lekarza weterynarii. Obowiązywały dawki żywieniowe uzależnione od wieku, wagi oraz stanu zdrowotnego zwierząt. Bieżące wskazówki odnośnie żywienia zamieszczano na gazetce ściennej w pokoju socjalnym obsługi. Zwierzęta karmiono raz dziennie, chyba, że lekarz zalecił częstsze karmienie zwierząt chorych lub wycieńczonych. Stosowano karmę suchą lub moką zbilansowaną. Karma z zakupu przechowywana była w wentylowanym magazynie na paletach. Podczas oględzin stwierdzono prowizoryczne magazynowanie w pawilonach karmy z darowizn. Wymagała ona segregacji i uporządkowania, co zostało wykonane niezwłocznie po oględzinach. Podczas oględzin każde zwierzę miało własną miskę. Zapewniono wystarczającą ilość karmy dla zwierząt oraz jej różnorodność.

(dowód: akta kontroli str. 6-27, 140-262)

4. Zwierzętom zapewniono opiekę całodzienną, w niedziele i święta. Zwierzętami zajmowało się bezpośrednio 6 osób obsługi (pracujących w systemie zmianowym 7 dni w tygodniu przez całą dobę), 2 lekarzy weterynarii oraz 2 pracownicy biura adopcyjnego (pracujący 7 dni w tygodniu w godz. 8-16).¹⁰

Schronisko zawarło umowy na świadczenie usług pogotowia weterynaryjnego poza czasem pracy lekarzy ze Schroniska. Zakontraktowana do odłowu i transportu bezdomnych zwierząt firma świadczyła te usługi 7 dni w tygodniu.

Wszystkich pracowników Schroniska przeszkolono w zakresie przepisów o ochronie zwierząt i postępowania ze zwierzętami (§ 8 ww. rozporządzenia).

(dowód: akta kontroli str. 6-27, 140-262)

¹⁰ W Schronisku zatrudniona była również główna księgowa (na pół etatu).

5. Wśród zwierząt dostarczonych do Schroniska, prowadzącego również pogotowie interwencyjne, znajdowały się zarówno zwierzęta bezdomne jak i zwierzęta posiadające właścicieli. Właściciele wyłapanych zwierząt w okresie 14 dniowej kwarantanny odbierali je w Schronisku, płacąc zgodnie z przyjętym taryfikatorem (stanowiącym załącznik do regulaminu) za pobyt (30 zł/dobę) oraz koszty ich dowiezienia (50 zł). W 2014 r. spośród 368 przywiezionych psów – 138 odebranych zostało przez właścicieli. W 2015 r. do Schroniska przywieziono 345 psów, z czego 121 odebranych zostało przez właścicieli.

(dowód: akta kontroli str. 28, 386-409, 450-466, 551-578)

W Schronisku prowadzono kastrację i sterylizację zwierząt po zakończeniu 14-dniowej kwarantanny. Sterylizacji i kastracji nie podlegały zwierzęta przywiezione i odebrane przez ich dotychczasowych właścicieli w okresie 14 dniowej kwarantanny. Dokonane zabiegi kastracji i sterylizacji dokumentowano w programie komputerowym „Klinika XP”, w kartach ewidencyjnych zwierzęcia oraz wykazywano w zestawieniach miesięcznych, kwartalnych i rocznych, oraz po zakończeniu okresu rozliczeniowego w sprawozdaniach merytorycznych składanych do 4 gmin dotujących Schronisko.

Liczba padnięć zwierząt oraz przeprowadzonych zabiegów kastracji i sterylizacji zwierząt w porównaniu do zwierząt przetrzymywanych i oddanych do adopcji przedstawia poniższe zestawienie:

I.p.	Wyszczególnienie	2014 rok		2015 rok	
		Psy	Koty	Psy	Koty
1.	Dostarczone zwierzęta	368	210	345	218
2.	Zwierzęta oddane właścicielom	138	0	121	0
3.	Zabiegi eutanazji	12	27	8	37
4.	Padnięcia zwierząt	6	21	8	24
5.	Odsetek padnięć (1-2/4 w %)	2,6%	10,0%	3,6%	11,0%
6.	Liczba przetrzymywanych zwierząt (1-2-3-4)	212	162	208	157
7.	Liczba zabiegów kastracji i sterylizacji	150	53	135	107
8.	Adopcje	179	147	198	148
9.	Kastracje do przetrzymywanych (6/5 w %)	70,7%	32,7%	64,9%	68,2%
10.	Kastracje do adopcji (6/7 w %)	83,8%	36,1%	68,2%	72,3%

W 2014 r. wśród przekazanych ze Schroniska do adopcji zwierząt 83,8% psów i 36,1% kotów było wysterylizowanych i wykastrowanych, a w 2015 r. współczynnik ten wynosił odpowiednio 68,2% i 72,3%.

(dowód: akta kontroli str. 6-27, 28, 263-266)

Zgodnie z przepisem art. 11a ust. 2 ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 r. o ochronie zwierząt¹¹ w schroniskach przeprowadza się obowiązkową kastrację i sterylizację bezdomnych zwierząt. Wymóg ten był również określony w programach opieki nad zwierzętami bezdomnymi i zapobiegania bezdomności zwierząt uchwalanymi w gminach powiatu polickiego.

Dyrektor Schroniska wyjaśniła, że sterylizację lub kastrację przeprowadza się w stosunku do wszystkich zwierząt w Schronisku po zakończeniu okresu kwarantanny, które przeznaczone są do adopcji. Wyjątkiem są zwierzęta chore lub stare oraz szczenięta i kocięta, które nie osiągnęły jeszcze dojrzałości płciowej.

(dowód: akta kontroli str. 635)

6. W okresie objętym kontrolą eutanazje zwierząt dokonywane były w gabinecie weterynaryjnym w Schronisku.

¹¹ Dz.U. z 2013 r., poz. 856 ze zm. Dalej: „uoz”.

Według wyjaśnień lekarza weterynarii zatrudnionego w Schronisku znaczna część eutanazji dotyczyła zwierząt, które trafiły do Schroniska w stanie krytycznym. Były to psy skrajnie wychudzone, z rozległymi, zakażonymi ranami oraz nowotworami z objawami bolesności podczas badania oraz psy po wypadkach komunikacyjnych z rozległymi, wielonarządowymi obrażeniami. Eutanazje psów przebywających w Schronisku dłuższy czas powodowane były: nieoperacyjnymi chorobami nowotworowymi, zaraźliwymi chorobami wirusowymi. Jeden przypadek spowodowany był agresją zwierzęcia. Pozostałe eutanazje dotyczyły zwierząt zarażonych silnie zaraźliwymi wirusami. Wszystkie zakażenia zostały potwierdzone szybkimi testami diagnostycznymi wykonywanymi na miejscu. Upadki psów spowodowane były m.in. podeszłym wiekiem oraz chorobami z nim związanymi (o podłożu kardiologicznym i nowotworowym, z reguły niedających objawów klinicznych). Kolejną przyczyną były choroby zakaźne w nadostrej postaci tj. parwowiroza, ostre zapalenie trzustki. Dwa upadki na skutek rozległych obrażeń po wypadkach komunikacyjnych - oba w trakcie wykonywania czynności ratunkowych. Miały miejsce dwa zagryzienia przez inne psy, które nie wykazywały agresji zarówno przed, jak i po incydencie. Zanotowano również upadek jednego szczenięcia, które przed dostarczeniem do Schroniska za wcześnie odsunięto od matki. Przyjmowane koty są ofiarami wypadków komunikacyjnych, co jest głównym powodem ich padnięć oraz konieczności dokonania eutanazji. Część kotów dowożona jest w stanie agonalnym z wielonarządową infekcją. Większość eutanazji dotyczyła kociąt z objawami ostrego zakażenia wirusowego, tj. intensywne, krwiste biegunki i wymioty z brakiem szans na wyleczenie. Upadki kotów w zdecydowanej większości dotyczyły osobników bardzo młodych, za wcześnie odstawionych od matki przed ich przywiezieniem. Kilkutygodniowe kocięta nie przeżywały nadostrych postaci chorób zakaźnych układu pokarmowego.

Zwierzęta były doprowadzane przez opiekuna, podawano im środek przeciwbólowy i wprowadzano w narkozę ogólną. Następnie podawano dożylnie właściwy środek zatrzymujący pracę serca. Do eutanazji używany był *Euthasol Vet*. Każdorazowo przed eutanazją podawana była narkoza dostosowana do wielkości i stanu zdrowotnego zwierzęcia. Decyzja o eutanazji poprzedzona była zawsze szczegółowym badaniem klinicznym oraz ewentualną analizą historii choroby zwierzęcia. Jeśli istniała realna szansa na poprawę stanu zdrowia do takiego stopnia, by zachowany był dobrostan zwierzęcia, podejmowana była próba leczenia. O eutanazji decydowali wyłącznie lekarze weterynarii, którzy dokonywali eutanazji.

(dowód: akta kontroli str. 286-324)

W badanym okresie w Schronisku dokonywano usypiania ślepych miotów. W 2014 r. uspieniu poddano 4 ślepe mioty szczeniąt i 5 ślepych miotów kociąt (łącznie 18 szczeniąt i 20 kociąt), w 2015 r. – 4 ślepe mioty szczeniąt i 5 ślepych miotów kociąt (łącznie 26 szczeniąt i 16 kociąt), a do 26.02.2016 r. – 2 ślepe mioty szczeniąt. Trzy uspięte mioty przyszły na świat w Schronisku. Postępowanie to było zgodne z postanowieniami obowiązujących programów opieki nad zwierzętami bezdomnymi i zapobiegania bezdomności zwierząt w gminach powiatu polickiego.

Wykorzystywany w Schronisku program komputerowy „*Klinika XP*” pozwalał na odnotowywanie indywidualnego zużycia ww. leków w całym okresie objętym kontrolą. Analiza zużycia ww. leków na próbie eutanazji, po 4 psy i 8 kotów w każdym roku objętym kontrolą, wykazała zgodność zużycia leków podczas zabiegów eutanazji z jej rozchodem, a także zgodność daty zabiegu eutanazji z datą rozchodu leków.

(dowód: akta kontroli str.28, 263-266, 386-535)

7. Lekarze weterynarii zatrudnieni w Schronisku od początku jego funkcjonowania posiadali do dyspozycji gabinet weterynaryjny oraz salę operacyjną, wyposażone m.in. w: analizator hematologiczny, aparat do badania moczu, mikroskopy, aparat USG oraz w szybkie testy chorób zakaźnych. Podczas badań korzystano też z usług

zewnętrznych laboratoriów oraz gabinetów posiadających np. aparat RTG. W Schronisku zapewniono możliwość wykonania w sterylnych warunkach większości zabiegów ortopedycznych i chirurgii miękkiej. Nowoprzybyłe zwierzęta przechodzą badanie kliniczne i w razie braku przeciwwskazań poddawane są zabiegom profilaktycznym. Ocenę stanu zdrowia zwierząt przeprowadzano dwa razy dziennie. Podczas obchodów sprawdzany jest stan ogólny zwierząt. Nieprawidłowości związane np. z brakiem pobierania pokarmu, wody lub zaburzeniami gastrycznymi, przekazywane są przez opiekunów zwierząt. Leczone psy i koty umieszczane były w oddzielnych i opisanych klatkach w celu kontrolowania postępu leczenia.

Według wyjaśnienia Dyrektora Schroniska po zabiegach lub diagnozie lekarze stosowali m.in. antybiotyki, leki przeciwbólowe, przeciwzapalne, przeciw pasożytnicze, przeciwgrzybicze, witaminy i specjalistyczne karmy lecznicze. Koty są dwukrotnie szczepione przeciwko zakaźnemu nieżytowi nosa i tchawicy oraz wirusowi panleukopenii kotów. Dorosłe koty szczepione są również przeciwko wścieklicznie. Psy szczepione są przeciwko wścieklicznie oraz przeciw chorobom zakaźnym. Szczepięta uodparniane są trzykrotnie specjalnie przeznaczoną do tego szczepionką przeciwko parwowirozowi i nosowce. W przypadku podejrzenia chorób grzybiczych stosowane są szczepionki przeznaczone do czynnego uodparniania zwierząt przeciwko klinicznej formie choroby. Wszystkim zwierzętom podawane są doustne środki przeciw pasożytom wewnętrznym oraz środki przeciw pchelnym i przeciwpchleszczowe. W przypadku podejrzenia wystąpienia pasożytów, wykonywane są badania kału. Leczenie farmakologiczne ustalane jest indywidualnie do każdego zwierzęcia w zależności od kondycji, wieku, gatunku i wcześniej przebytych chorób.

(dowód: akta kontroli str. 6-27, 140-262, 267-271, 551-568)

Według wyjaśnień lekarza weterynarii w zależności od pory roku, codziennie wdraża się bądź kontynuuje leczenie od 4 do nawet 15 zwierząt.

(dowód: akta kontroli str. 286-324)

8. W badanym okresie do Schroniska przyjęto łącznie 210 kotów w 2014 r. oraz 218 kotów w 2015 r. Schronisko posiada 20 klatek przeznaczonych dla 25 kotów.

Dyrektor Schroniska wyjaśniła, że w sezonach rozrodczych do Schroniska trafia ogromna ilość kociąt i są to mioty kociąt 7-8 tygodniowe, trzymiesięczne jak również 14 dniowe, nieodkarmione przez matkę, wymagające całodobowej opieki, które nie zawsze, pomimo wszelkich starań lekarzy i opiekunów, są w stanie przeżyć. Koty dorosłe – to koty po wypadkach komunikacyjnych, zarówno domowe jak i wolno żyjące. Trudno jest ocenić w momencie przyjęcia, czy nieprzytomny z urazami wielonarządowymi kot jest to kot oswojony domowy, czy też wolno żyjący. Przyjmowane są również chore koty wolno żyjące. Problem ten jest problemem ogólnospołecznym i wieloletnim i tkwi w nadpopulacji tego gatunku zwierząt oraz braku nadzoru i kontroli mieszkańców. Mieszkańcy niejednokrotnie dostarczając kocięta twierdzą, iż zostały im podzuczone, że znaleźli na śmietniku lub w krzakach i że matki nigdzie nie ma lub, że nie da się jej złapać. Uważam, iż mentalność społeczeństwa pomimo ustawowego przyzwolenia na eutanazję ślepych miotów niedojrzała do roli świadomej walki z kocią nadpopulacją. Zdaniem wielu eutanazja ślepych miotów to barbarzyństwo. Uświadamianie mieszkańców o konieczności złapania wolno żyjącej kotki i przekazania jej do bezpłatnej sterylizacji jest stałym elementem naszej pracy. Podczas rozmów telefonicznych wskazujemy miejsce bezpłatnej sterylizacji takich kocic. Nie stwierdziliśmy nadmiernego wzrostu populacji przetrzymywanych kotów. Schronisko jest nowym, nowoczesnym, spełniającym wszystkie wymagania miejscem przetrzymywania bezdomnych zwierząt, dlatego trudno dziwić się mieszkańcom, że chcą skorzystać z takiego miejsca.

(dowód: akta kontroli str. 28, 542-546)

1.3 Ewidencja zwierząt

1. W Schronisku ewidencję zwierząt prowadzono zgodnie z wymaganiami określonymi w § 6 ust. 1 i 2 ww. rozporządzenia.

Fakt przyjęcia zwierzęcia dokumentowano w rejestrach „Ewidencja psów” i „Ewidencja kotów”. W obu rejestrach zapisywano: numer zwierzęcia, datę przyjęcia zwierzęcia, imię i nazwisko osoby doprowadzającej/dowożącej, płeć i przybliżony wiek, opis i cechy charakterystyczne zwierzęcia, miejsce pobytu, imię, nazwisko i adres osoby odbierającej lub adoptującej zwierzę, datę odbioru zwierzęcia i numer faktury, którą obciążono ww. osobę. Po wpisie do rejestru zakładana była karta ewidencyjna zwierzęcia. Zwierzę było badane przez lekarza weterynarii, fotografowane oraz zakładano mu obrozę z indywidualnym numerkiem. Tego samego dnia dane o nim wprowadzano na stronę internetową Schroniska (§ 6 ust. 1 tego rozporządzenia).

Zgodnie z obowiązującymi w Schronisku zasadami, wszystkie dorosłe psy nieoznakowane, jak również psy, które ukończyły 3 m-c życia po odbyciu kwarantanny są trwale oznakowane poprzez wszczęcie mikroprocesora. Trwałemu czipowaniu podlegają również wszystkie psy odbierane ze Schroniska przez swoich właścicieli, którzy zadeklarują chęć ich oznaczenia.

Karty ewidencyjne zwierząt zawierały:

- [1] opis zwierzęcia, w tym jego gatunku, wieku, płci, maści i oznakowania,
- [2] daty przyjęcia oraz imienia, nazwiska i adresu osoby przekazującej zwierzę,
- [3] dane o odbytej kwarantannie,
- [4] dane o przeprowadzonych szczepieniach i zabiegach weterynaryjnych,
- [5] daty opuszczenia oraz imienia, nazwiska i adresu osoby, odbierającej zwierzę,
- [6] daty śmierci z podaniem przyczyn (§ 6 ust. 2 rozporządzenia).

(dowód: akta kontroli str. 6-27, 140-262, 551- 570)

Eutanazje zwierząt dokumentowano w „Rejestrze psów poddanych eutanazji” i w „Rejestrze kotów poddanych eutanazji”. Rejestry zawierały następujące informacje: numer i opis zwierzęcia poddanego eutanazji, datę wykonania i przyczynę eutanazji. Informacje o przeprowadzanych eutanazjach zapisywane były również przez lekarzy weterynarii w programie komputerowym „Klinika XP”.

Padnięcia zwierząt dokumentowano w „Rejestrze psów padłych” i w „Rejestrze kotów padłych”. Rejestry zawierały następujące informacje: numer i opis oraz datę i przyczynę zgonu zwierzęcia.

Usypianie ślepych miotów dokumentowano w „Rejestrze ślepych miotów poddanych eutanazji”. Rejestr zawierał następujące informacje: ilość sztuk w miocie, daty przyjęcia miotu i daty eutanazji miotu oraz uwagi o uspionych zwierzętach.

Przyczyny eutanazji poszczególnych zwierząt odnotowywane były w *Kartach informacyjnych wizyty* i *Historia wizyty* prowadzonych przez lekarza weterynarii dla każdego przypadku oddzielnie. Na drukach tych odnotowywano opis badania, podane leki i ich koszt oraz uzasadnienie decyzji dalszego leczenia bądź eutanazji. Eutanazję dokonywano każdorazowo na podstawie orzeczenia lekarza weterynarii, które miało formę wpisu do programu komputerowego „Klinika XP”.

(dowód: akta kontroli str. 267-270, 286- 287, 301-323)

2. Schronisko wyposażone jest w chłodnię do przechowywania zwłok zwierzęcych, w której przetrzymywane są również odpłatnie zwłoki zwierząt dostarczane przez osoby fizyczne i podmioty zewnętrzne (zgodnie z regulaminem organizacyjnym opłata za przyjęcie zwłok wynosi 50 zł /sztukę). W Schronisku prowadzony jest rejestr „Zwłoki – ważenie”, gdzie odnotowywane są wyniki ważenia zwłok zwierzęcych pochodzących ze Schroniska oraz dostarczanych przez osoby i instytucje zewnętrzne. W ww. rejestrze wpisuje się datę ważenia, gatunek martwego zwierzęcia

oraz jego wagę. Według rejestru w 2014 r. do utylizacji przekazano 426,9 kg zwłok zwierzęcych (18 psów, 52 koty, 9 ślepych miotów - z tego spoza Schroniska 4 koty), a od 1.01. do 8.12.2015 r. – 1.233,40 kg zwłok (44 psy, 74 koty, 9 ślepych miotów – z tego spoza Schroniska 28 psów i 13 kotów. W badanym okresie firma „Struga S.A.” w Jezuickiej Strudze odebrała 4 partie zwłok zwierzęcych w dniach: 13.11.2014 r. (400 kg), 8.07.2015 r. (724 kg), 19.08.2015 r. (96 kg) i 8.12.2015 r. (316 kg). Na 4 dokumentach stosowanych przy przewozie produktów ubocznych pochodzenia zwierzęcego nieprzeznaczonych do spożycia przez ludzi lub produktów pochodnych (kat. 1) w rozumieniu rozporządzenia Nr 1069/2009¹² wykazano łączną wagę 1.536 kg zwłok. Różnica wagi między wykazaną w Rejestrze umieszczonych w chłodni, a wagą odebranych przez firmę utylizującą zwłoki zwierzęce wyniosła 124,3 kg.

(dowód: akta kontroli str. 6-27, 28, 272-280)

Dyrektor Schroniska wyjaśniła, że różnica wynikała z tego, że przez roztargnienie pracownicy nie wpisali wszystkich ważeń i wpisów w rejestrze „Zwłoki – ważenie”. Ważenie miało charakter szacunkowy i nie wpłynęło na cenę usługi utylizacji, ponieważ za wszystkie partie zwłok do 444 kg Schronisko płaciło stałą cenę 200 zł.

(dowód: akta kontroli str. 281-285)

1.4 Wykorzystanie dotacji z budżetów gmin

1. Źródłem przychodów Schroniska w okresie objętym kontrolą były dotacje, jakich udzielały 4 gminy powiatu polickiego. Podstawą dotowania były 3 porozumienia w sprawie powierzenia gminie Dobra realizacji zadania polegającego na zapewnieniu opieki bezdomnym zwierzętom, zawarte 4.04.2008 r. z tymi gminami.

W dniach 2, 9 i 29.01.2014 r. Wójt Dobrej podpisała umowy z Burmistrzami Polic i Nowego Warpna oraz Wójtem Kołbaskowa na dofinansowanie Schroniska w 2014 r. Gmina Dobra zobowiązała się do odławiania i transportu bezdomnych zwierząt z terenu gmin, udzielania pomocy bezdomnym zwierzętom, które uległy wypadkom drogowym, ich transportu, prowadzenia rejestru odłowionych zwierząt, obowiązkowej sterylizacji i kastracji odłowionych zwierząt, rozliczenia udzielonej dotacji oraz otrzymanych dochodów w terminie do 31.01.2015 r. Plan finansowy zakładał wydatki na poziomie 1.500,0 tys. zł, Schronisko otrzymało na działalność w ww. roku 1.394,8 tys. zł, a wykorzystało środki w wysokości 1.085,1 tys. zł, z tego na bieżącą działalność 1.065,2 tys. zł oraz na zakup traktorka 19,8 tys. zł. Udział gmin w kosztach Schroniska wyniósł: po 325,5 tys. zł (Police, Kołbaskowo, Dobra) oraz 108,5 tys. zł (Nowe Warpno). Zwrot niewykorzystanych środków z dotacji w łącznej kwocie 309,7 tys. zł nastąpił w dniach 20.05.; 19.12. 30.12. i 31.12.2015 r. na rachunki 4 gmin proporcjonalnie do ich udziału w dofinansowaniu.

W dniach 2.01.2015 r.; 15.12.2014 r. i 9.01.2015 r. Wójt Dobrej podpisała umowy z burmistrzami Polic i Nowego Warpna oraz Wójtem Kołbaskowa na dofinansowanie bieżącej działalności Schroniska w 2015 r. Plan finansowy Schroniska zakładał wydatki na poziomie 1.500,0 tys. zł, Schronisko otrzymało na działalność w ww. roku 1.501,6 tys. zł, a wykorzystało środki w wysokości 1.130,7 tys. zł, z tego na bieżącą działalność 1.087,7 tys. zł oraz przygotowanie projektu *Dom Kota* 43,0 tys. zł. Udział poszczególnych gmin w kosztach działalności wyniósł: po 339,2 tys. zł (Police, Kołbaskowo, Dobra) i 113.071,30 zł (Nowe Warpno). Zwrot niewykorzystanych dotacji w łącznej kwocie 370,9 tys. zł nastąpił w dniach 5.05.2015 r.; 23.11.2015 r. i 29.12.2015 r. na rachunki 4 gmin proporcjonalnie do ich udziału w dofinansowaniu.

¹² Rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 1069/2009 z dnia 21 października 2009 r. określającego przepisy sanitarne dotyczące produktów ubocznych pochodzenia zwierzęcego, nieprzeznaczonych do spożycia przez ludzi, i uchylającego rozporządzenie (WE) nr 1774/2002 (rozporządzenie o produktach ubocznych pochodzenia zwierzęcego) (Dz. Urz. UE L 300 z 14.11.2009 ze zm.),

2. Plan finansowy Schroniska na 2014 r. zakładał uzyskanie dochodów na łącznym poziomie 2,0 tys. zł, z tego 400 zł pozostałe odsetki (§ 0920) i 1,6 tys. zł wpływy różnych dochodów (§ 0970). Zrealizowano dochody w wysokości 28,2 tys. zł, z tego 6,2 tys. zł pozostałe odsetki (§ 0920), 1,7 tys. zł otrzymane spadki, zapisy i darowizny w postaci pieniężnej (§ 0960) oraz 20,3 tys. zł wpływy różnych dochodów (§ 0970). Udział poszczególnych gmin w dochodach wyniósł: po 8,5 tys. zł (Police, Kolbaskowo, Dobra Szczecińska) i 2,8 tys. zł (Nowe Warpno). Wpłata dochodów następowała sukcesywnie w miarę wpływu dochodów, średnio 1-2 razy w miesiącu, na rachunki 4 gmin proporcjonalnie do ich udziału w kosztach funkcjonowania Schroniska.

Plan finansowy Schroniska na 2015 r. zakładał uzyskanie dochodów na łącznym poziomie 20,8 tys. zł, z tego 2,0 tys. zł pozostałe odsetki (§ 0920), 0,8 tys. zł otrzymane spadki, zapisy i darowizny w postaci pieniężnej (§ 0960) oraz 18,0 tys. zł wpływy różnych dochodów (§ 0970). Zrealizowano dochody w wysokości 32,2 tys. zł, z tego 3,6 tys. zł pozostałe odsetki (§ 0920), 8,4 tys. zł otrzymane spadki, zapisy i darowizny w postaci pieniężnej (§ 0960) oraz 20,3 tys. zł wpływy różnych dochodów (§ 0970). Udział poszczególnych gmin w dochodach wyniósł: po 9,6 tys. zł (Police, Kolbaskowo, Dobra) i 3,2 tys. zł (Nowe Warpno). Wpłata dochodów następowała sukcesywnie w miarę wpływu dochodów, średnio 1-2 razy w miesiącu, na rachunki 4 gmin, proporcjonalnie do ich udziału w dofinansowaniu Schroniska.

Środki finansowe wyasygnowane przez 4 gminy, w latach objętych kontrolą, zabezpieczały wszystkie potrzeby związane z działalnością Schroniska.

(dowód: akta kontroli str. 6-27, 29-134, 325-384, 385, 386-535)

3. Schronisko w latach 2014-2016 nie prowadziło działalności w zakresie wylapywania bezdomnych zwierząt.

W okresie 1.01.do 31.03.2014 r. wylapywaniem zwierząt zajmowała się firma *Lupar*, która otrzymała wynagrodzenie 4,8 tys. zł miesięcznie, tj. 14,4 tys. zł brutto za okres objęty umową. Natomiast w okresie od 1.04. do 31.12. 2014 r. odławianiem bezpańskich zwierząt zajmowała się firma *Animal Control*, która otrzymała wynagrodzenie 3,9 tys. zł miesięcznie, tj. 35,1 tys. zł brutto za okres objęty umową.

W 2015 r. wylapywaniem bezdomnych zwierząt z obszaru 4 gmin całodobowo, w dni robocze, wolne i święta zajmowała się firma „*Lupar*”. Za ww. usługi firma otrzymywała wynagrodzenie ryczałtowe miesięczne brutto 6,0 tys. zł, łącznie brutto 71,7 tys. zł.

Od 1.01.2016 r. wylapywaniem bezdomnych zwierząt z obszaru 4 gmin całodobowo, w dni robocze, wolne i święta zajmowała się Firma „*PSIA FARMA*”. Za ww. usługi firma otrzymywała wynagrodzenie ryczałtowe miesięczne brutto 3,5 tys. zł

(dowód: akta kontroli str. 6-27, 29-103, 131-134, 325-384, 386-535)

W sprawie skuteczności kontrolowania rzetelności i terminowości pracy firm wylapujących bezdomne zwierzęta, Dyrektor Schroniska wyjaśniła: *Wykonawca zobowiązany jest do każdorazowego wpisywania w rejestrze przeprowadzanych interwencji godziny otrzymania zgłoszenia i dostarczenia zwierzęcia. Ponadto w Schronisku istnieje zeszyt interwencji, w który wpisywana jest godzina zgłoszenia interwencji podmiotowi zajmującemu się odławianiem. Zgłoszenia przekazywane są również przez służby gminne i również one odnotowują godziny zgłoszeń w swoich raportach. W przypadkach zgłoszeń od mieszkańców ich numer kontaktowy przekazywany jest firmie odławiającej w celu szczegółowego ustalenia miejsca pobytu zagubionego lub rannego zwierzęcia. Ten system sprawdza się. Osoba zgłaszająca ma wówczas bezpośredni kontakt z wykonawcą i poczucie dobrze spełnionego obowiązku, a wykonawca otrzymuje szczegółowe informacje o miejscu zdarzenia. Rzetelność i terminowość firm wylapujących kontrolowana jest przez pracowników codziennie. Osoby zgłaszające z reguły są bardzo niecierpliwie i roszczeniowe, dlatego interwencje muszą być przeprowadzone w sposób rzetelny, profesjonalny*

i szybki. W omawianym okresie nie wpłynęła żadna skarga dotycząca terminowości zgłoszenia.

(dowód: akta kontroli str. 542-546, 603-608)

4. W toku kontroli ustalono, że liczba zwierząt:

- przyjętych do Schroniska wynosiła:
  - w 2014 r. - 578, z tego 368 psów i 210 kotów;
  - w 2015 r. - 563, z tego 345 psów i 218 kotów;
  - w 2016 r. (do 26.02) - 72, z tego 63 psy i 9 kotów;
- oddanych właścicielom
  - w 2014 r. - 138 psów
  - w 2015 r. - 121 psów
- przebywających w Schronisku
  - na dzień 31.12.2013 r. - 25, z tego 21 psów i 4 koty;
  - na dzień 31.12.2014 r. - 74, z tego 54 psy i 20 kotów;
  - na dzień 31.12.2015 r. - 81, z tego 63 psy i 18 kotów;
  - na dzień 26.02.2016 r. - 79, z tego 68 psów i 11 kotów;
- które opuściły Schronisko
  - w 2014 r.¹³ - 392, z tego 197 psów i 195 kotów;
  - w 2015 r. - 423, z tego 214 psów i 209 kotów;
  - w 2016 r. (do 26.02.) - 75, z tego 59 psów i 16 kotów;
  - w tym:
    - przekazanych do adopcji:
      - w 2014 r.¹⁴ - 326, z tego 179 psów i 147 kotów;
      - w 2015 r. - 346, z tego 198 psów i 148 kotów;
      - w 2016 r. (do 26.02.) - 64, z tego 55 psów i 9 kotów;
    - upadki i zgony:
      - w 2014 r.¹⁵ - 27, z tego 6 psów i 21 kotów;
      - w 2015 r. - 32, z tego 8 psów i 24 koty;
      - w 2016 r. (do 26.02.) - 3, z tego 2 psy i 1 kot;
    - eutanazje:
      - w 2014 r.¹⁶ - 39, z tego 12 psów i 27 kotów;
      - w 2015 r. - 45, z tego 8 psów i 37 kotów;
      - w 2016 r. (do 26.02.) - 8, z tego 2 psy i 6 kotów.

Badanie kompletności i aktualności ewidencji zwierząt wykazało, że w ewidencji są aktualne dane identyfikacyjne zwierząt, daty przyjęcia, daty upadku/zgonu lub adopcji oraz dane podmiotów adoptujących zwierzęta ze Schroniska. Badanie prawidłowości rozliczeń finansowych wynikających z zawartych w ww. okresie umów wykazało, że 4 gminy płacą za wszystkie zwierzęta, które faktycznie przebywają w Schronisku i ponoszą całość kosztów ich utrzymania.

(dowód: akta kontroli str. 6-27, 28, 386-535)

5. W latach 2014 i 2015 w Schronisku:

- a) koszt poniesiony na utrzymanie zwierząt (bez wydatków na remonty i modernizację obiektów, na zakupy inwestycyjne oraz bez stanu karmy w magazynie) wyniósł (odpowiednio) 961,8 tys. zł i 1.103,4 tys. zł,
- b) średni dzienny koszt utrzymania zwierząt wyniósł 2,6 tys. zł i 3,0 tys. zł,
- c) dziennie średnio przebywały 64 zwierzęta (z tego 42 psy i 22 koty) i 77 zwierząt (z tego 56 psów i 21 kotów),
- d) średni dzienny koszt utrzymania zwierzęcia wyniósł 41,17 zł i 39,26 zł,

¹³ W 2013 r. Schroniska nie opuściły żadne zwierzęta.

¹⁴ Wcześniej adopcji nie przeprowadzano.

¹⁵ Wcześniej upadków / zgonów nie odnotowano.

¹⁶ Wcześniej eutanazji nie dokonywano.

- e) łączny koszt wyżywienia zwierząt wyniósł odpowiednio 30,4 tys. zł i 36,0 tys. zł,
- f) dzienny koszt wyżywienia zwierząt wyniósł 83,23 zł i 98,62 zł,
- g) średni dzienny koszt wyżywienia zwierzęcia w 2014 r. wyniósł 1,30 zł i 1,28 zł,

W okresie objętym kontrolą zwierzęta karmione były również żywnością pozyskaną od sponsorów lub w drodze darowizn, co obniżyło koszty wyżywienia zwierząt. W 2014 r. i w 2015 r. odpowiednio:

- a) wartość karmy z darowizn oszacowano na 6,4 tys. zł. i na 10,7 tys. zł,
- b) dzienny zysk wyżywienia zwierząt karmą z darowizn wyniósł 17,60 zł i 29,22 zł,
- c) średni dzienny zysk wyżywienia karmą z darowizn w 2014 r. wyniósł 0,28 zł i 0,38 zł w 2015 r.,
- d) wykorzystanie miejsc w 2014 r. dla psów – 40%, i – 88% dla kotów, natomiast w 2015 r. dla psów – 53%, a dla kotów – 84%.

(dowód: akta kontroli str. 6-27, 536-537)

1.5 Zakres wydatków dokonanych na budowę, remonty i modernizację Schroniska oraz zakupy inwestycyjne w latach 2014-2016

Całkowity koszt budowy Schroniska w latach 2008-2013 wyniósł łącznie 5.611,1 tys. zł, z tego budowa wodociągu, kanalizacji i przepompowni – 600,7 tys. zł, budowa obiektów wraz z drogą dojazdową – 4.732,1 tys. zł oraz wyposażenie – 278,3 tys. zł. Wydatki poniesione zostały przez 4 dotujące gminy, bez względu na liczbę wylapanych zwierząt na ich terenie.

W latach 2014-2015 wykonano m.in. następujące remonty i modernizacje Schroniska, które miały na celu poprawę warunków bytowania zwierząt oraz usprawnienie pracy zatrudnionych osób. :

- 1) Ocieplenie wewnętrznych ścian w 3 pawilonach, koszt 67,6 tys. zł (wykonano w lutym 2014 r.)
- 2) Ocieplenie stropodachu w 3 pawilonach, koszt 48,6 tys. zł (wykonano w październiku 2014 r.)
- 3) Opracowanie programu poprawy warunków bytowania kociąt oraz kotów chorych i powypadkowych, koszt 18,4 tys. zł (wykonano w kwietniu 2015 r.)
- 4) Opracowanie projektu budowlanego wraz z niezbędnymi uzgodnieniami, pozwoleniami oraz kosztorysem inwestorskim na budowę *Domu Kota* w Schronisku, koszt 43,0 tys. zł (wykonano w październiku 2015 r.)
- 5) Zakup traktorka wraz z pługiem i przyczepką oraz kosi spalinowej, koszt 19,8 tys. zł (zrealizowano w kwietniu 2014 r.)

Łączne koszty remontów, modernizacji i zakupów wyniosły 198,3 tys. zł.

Dyrektor Katarzyna Hermanowicz wyjaśniła, że przeprowadzone remonty, modernizacje i zakupy miały wpływ na poprawę warunków przetrzymywania zwierząt i doprowadzenie Schroniska do spełniania wymogów formalnych.

ad 1) i 2) Ocieplenie ścian oraz docieplenie stropodachów w 3 pawilonach zdecydowanie poprawiło izolację budynków i pozwoliło na utrzymanie odpowiedniej temperatury w poszczególnych pomieszczeniach, zwłaszcza w miesiącach zimowych, gdy temperatury na zewnątrz są ujemne.

ad 3) Poprawa warunków bytowania kociąt i kotów chorych ze względu na obecnie istniejącą infrastrukturę jest zadaniem potrzebnym i koniecznym. Obecnie pomieszczenia (mała kociarnia w budynku głównym) nie są w stanie pomieścić dostarczanych kociąt i kotów. Większość kociąt ze względu na występujące już podczas przyjmowania objawy chorobowe wymaga leczenia i izolacji, co w zdecydowany sposób ogranicza ilość miejsc dla kolejnych kotów. Opracowanie programu pozwoliło oszacować wstępne koszty projektu i budowy *Domu Kota*.

ad.4) W celu uruchomienia procedury przetargowej oraz określenia szacunkowej wartości zadania niezbędnym było wykonanie projektu oraz uzyskanie wszelkich pozwoleń do realizacji ww. zadania.

ad 5) Zakup traktorka wraz z akcesoriami oraz kosy pozwala na utrzymanie porządku i czystości na terenach zielonych wokół Schroniska (wybiegi, miejsca zabaw i spacerów z psami).

Wszystkie niezbędne prace uwzględniające potrzeby zwierząt zostały wykonane. Obecnie zadaniem priorytetowym jest budowa *Domu Kota*, co pozwoli zapewnić opiekę kociętom oraz kotom chorym wymagającym stałego dozoru i pielęgnacji.

(dowód: akta kontroli str. 6-27, 538-541)

Podczas kontroli nie stwierdzono przypadków wydatkowania środków publicznych pozyskanych przez Schronisko na cele niezwiązane z opieką nad bezdomnymi zwierzętami.

(dowód: akta kontroli str. 6-27)

Ustalone
nieprawidłowości

W działalności Schroniska stwierdzono następujące nieprawidłowości:

1. Podczas wyboru wykonawcy usług na odławianie i transport wylapanych zwierząt do Schroniska w 2015 r. oferty złożyły firmy: „ANIMAL CONTROL” z Polic (oferowana cena 7,0 tys. zł brutto) oraz „LUPAR” ze Szczecina (oferowana cena 4,9 tys. zł netto, tj. 6,0 tys. zł brutto). Firmy w ofercie przedstawiły: dokumenty rejestrujące ich działalność nadzorowaną przez PIW w Szczecinie, zaświadczenia o wpisie do ewidencji działalności gospodarczej, wykaz sprzętu do odławiania i transportu zwierząt, dokumenty zaświadczone kwalifikacje zawodowe, umowy na świadczenie usług weterynaryjnych, zezwolenia na prowadzenie działalności w zakresie ochrony przed bezdomnymi zwierzętami z 4 gmin powiatu polickiego. W przypadku firmy *Lupar* zezwolenia wydane przez Gminy Dobra i Nowe Warpno straciły swoją ważność w dniu 31.12.2014 r. Umowę z firmą *LUPAR* zawarto 29.12.2014 r., która w 2015 r. odłowiła i dostarczyła 136 kotów i 127 psów z gminy Dobra oraz 2 koty i 15 psów z gminy Nowe Warpno. Załączone do oferty firmy *Lupar* dokumenty wskazują, iż firma spełniała obowiązujące w gminach wymagania do prowadzenia działalności w zakresie ochrony przed bezdomnymi zwierzętami.

(dowód: akta kontroli str. 6-27, 29-134, 394-397)

Powierzenie wylapywania zwierząt firmie, która nie posiadała aktualnego zezwolenia na wykonywanie tego zadania stanowiło naruszenie art. 7 ust. 6 w związku z art. 7 ust. 1 pkt 3 uocz.

Dyrektor Schroniska wyjaśniła, że zezwolenia na prowadzenie „ochrony przed bezdomnymi zwierzętami” wydawane były przez urzędy gmin na czas oznaczony nie dłuższy niż 10 lat. Analizując złożone kompletne dokumenty i przeświadczone faktem posiadania wszystkich zezwoleń przez firmę Lupar ważnych do 2023 r., podjęłam decyzję o podpisaniu umowy z tą firmą. W przypadku posiadania wiedzy o utracie ważności decyzji z dniem 1.01.2015 r., umowa na odławianie zwierząt na 2015 r. z firmą Lupar nie zostałaby przeze mnie zawarta. O fakcie braku stosownych zezwoleń zostałam poinformowana przez kontrolującego. (...) Nieświadome niedopatrzenie z mojej strony spowoduje w przyszłości bardziej wnikliwe i szczegółowe kontrolowanie przedstawianych przez oferentów dokumentów.

(dowód: akta kontroli str. 281-285)

2. Umowy zawarte z firmami odławiającymi bezdomne zwierzęta w latach objętych kontrolą: firma *Lupar* – umowy z dnia 31.12.2013 r. i 29.12.2014 r.; firmą *Animal Control* – umowa z dnia 01.04.2014 r.; firmą *Psia Farma* – umowa z 31.12.2015 r.) nie zawierały wskazania m.in. urzędzeń i środków, przy pomocy których zwierzęta miały

być wyłapywane, nie środków do przewozu zwierząt oraz nie wskazano firmy zapewniającej w razie potrzeby pomoc lekarsko-weterynaryjną poszkodowanym zwierzętom,. Brak tych określeń w umowach było niezgodne z zapisem § 5 ust. 2 rozporządzenia MSWiA z 26.08.1998 r.

(dowód: akta kontroli str. 6-27, 104-130)

Dyrektor Schroniska wyjaśniła, że dokumenty poświadczające spełnienie ww. zapisów były gromadzone, weryfikowane i kompletowane na etapie składania ofert i wyłonienia wykonawcy (znajdują się w przesłanych ofertach). Umowy na lata kolejne będą zawierały w formie załączników (kopie ww. dokumentów) potwierdzające wykonanie zapisów określonych w § 5 ust. 2 rozporządzenia w sprawie zasad i warunków wyłapywania bezdomnych zwierząt.

(dowód: akta kontroli str. 542-546)

Ocena częściowa

NIK, pozytywnie ocenia działalność Schroniska w zakresie zapewnienia właściwych warunków bytowania przetrzymywanych, zapewnienie odpowiedniego stanu technicznego i sanitarnego obiektów, objęcia pełną opieką weterynaryjną wszystkich przyjętych zwierząt. Schronisko w latach objętych kontrolą starannie dokumentowało dochody i wydatki oraz rzetelnie i terminowo rozliczało dotacje uzyskane z 4 gmin powiatu polickiego. Na negatywną ocenę zasługuje natomiast wybór firmy wyłapującej w 2015 r. bezdomne zwierzęta na terenie gmin Dobra i Nowe Warpno, która nie miała aktualnego zezwolenia organów gmin na wykonywanie takich zadań oraz zawarcie wszystkich 4 umów na wyłapywanie zwierząt, w których nie zawarto części warunków wymaganych prawem.

2. Adopcje zwierząt

1. Schronisko było zobowiązane do prowadzenia rejestru odłowionych zwierząt na własnej stronie internetowej (zdjęcie, data i miejsce odłowienia psa lub kota, jego płeć). Rejestr służył do prowadzenia adopcji lub rozpoznawania zwierząt poszukiwanych przez właścicieli. Reguły adopcji zwierząt ustalono w § 3 pkt. 4 Statutu Schroniska z dnia 19.09.2013 r. oraz w § 1 ust 2 i 5 pkt 2; § 4 ust 4; § 7; § 9; załącznik Nr 1 (część III); załącznik Nr 2, 3 i 4 Regulaminu z dnia 27.11.2013 r.

W ww. dokumentach sformułowano m.in. następujące wymagania adopcyjne:

- prowadzenie promocji adopcji zwierząt na stronie internetowej i w lokalnych mediach;
- wszystkie informacje o przyjętych zwierzętach (w tym o adopcji) odnotowywane są w rejestrach Schroniska oraz kartach ewidencyjnych zwierząt;
- zwierzę może być wydane do adopcji po 14 dniach kwarantanny, zaś wcześniej – w przypadku pisemnego zrzeczenia się zwierzęcia przez byłego właściciela i po pozytywnej opinii lekarza weterynarii o stanie zdrowia zwierzęcia; szczenięta do 5 miesięcy i kocięta do 4 miesięcy mogą być oddane do adopcji po odbyciu 3-dniowej kwarantanny;
- nie wydaje się do adopcji zwierząt chorych, z wyjątkiem przypadków, kiedy nowy właściciel na piśmie zobowiąże się do leczenia zwierzęcia we własnym zakresie;
- w rejestrze i karcie ewidencyjnej zwierzęcia odnotowywane są dane potwierdzające tożsamość nowego właściciela potwierdzone podpisem;
- zwierzęta przeznaczone do adopcji są sterylizowane lub kastrowane, odrobaczane, odpchlone, a psy dodatkowo czipowane;
- każda osoba adoptująca zwierzę ma prawo do bezpłatnego jego leczenia przez okres 7 dni od daty adopcji w lecznicy w Schronisku;
- Schronisko, w celu poszukiwania nowych właścicieli, może przekazywać zwierzęta stowarzyszeniom i fundacjom, których statutowym zadaniem jest

Opis stanu
faktycznego

opieka nad bezdomnymi zwierzętami, po uprzednim podpisaniu przez nie porozumień z Gminą i sporządzeniu protokołu przekazania zwierząt;

- każda osoba adoptująca zwierzę zobowiązana jest uiścić opłatę zgodnie z cennikiem, potwierdzone wystawieniem faktury VAT oraz podpisać zobowiązanie adopcyjne;
- przed wydaniem zwierzęcia do adopcji jest ono badane przez lekarza weterynarii i zaopatrzone w książeczkę zdrowia.

Badanie dokumentacji wykazało, że pracownicy Schroniska w badanym okresie stosowali się do ww. wymagań.

(dowód: akta kontroli str. 6-27, 325-384, 547-550, 551-578)

2. Podstawowym narzędziem do przekazywania informacji na temat Schroniska i prowadzenia działań adopcyjnych w badanym okresie była strona internetowa. Ponadto inicjowano inne działania promocyjne. W 2014 r. prowadzono następujące akcje informacyjne i promujące adopcję ze Schroniska:

- w miesiącach luty-maj 2014 r. przeprowadzono kampanię reklamową polegającą na emisji spotu w 40 autobusach komunikacji miejskiej. Na umieszczonych w nich monitorach pojawiał się 15 sekundowy spot informujący o Schronisku,
- w dniu 10.02.2014 r. pracownicy Schroniska uczestniczyli w programie „Zawsze po 18” TVP Szczecin propagując adopcje, sterylizacje i zachęcając mieszkańców do odwiedzania Schroniska. Również TV Police w dniu 24.02.2014 r. nagrała program, a Polskie Radio Szczecin audycję o podopiecznych Schroniska,
- w Lubieszynie, w miejscach chętnie odwiedzanych przez mieszkańców przygranicznych terenów Niemiec, umieszczono trzy banery w języku polskim i niemieckim zachęcających do odwiedzania Schroniska i adopcji zwierząt,
- w październiku z okazji *Światowego Dnia Zwierząt* na terenie Schroniska wspólnie z wolontariuszami zorganizowano festyn dla mieszkańców okolicznych gmin, na przeprowadzenie którego pozyskano środki finansowe od firm i organizacji. Dla dzieci i osób dorosłych biorących udział w konkursach przyznano nagrody,
- w listopadzie zakupiło ulotki informacyjne na temat funkcjonowania Schroniska wraz z mapką dojazdu. Ulotki przekazywane są w celu propagowania działalności, a także osobom zainteresowanym i odwiedzającym placówkę.

W 2015 r. prowadzono następujące akcje informacyjne i promujące adopcję:

- całoroczne propagowanie adopcji poprzez umieszczanie informacji na stronie internetowej, portalu społecznościowym *Facebook* oraz przez fanpage wolontariuszek pn. „*Przyjaciel schroniska-adoptuj w zachodniopomorskim*”,
- sporządzenie baneru i rozdawanie ulotek podczas dożynek gminnych w Dobrej,
- bieżąca współpraca z lokalnymi mediami (Radio Eska, TV Police, PR Szczecin),
- w dniu 5.10.2015 r. w Schronisku odbyła się impreza pod nazwą „*Dzień Psiaka i Kociaka*”. Finansowało ją pięćdziesięciu sponsorów zebranych przez wolontariuszki „*Przyjaciel Schroniska – adoptuj w zachodniopomorskim*”. Podczas całej uroczystości zebrano 1,5 tony suchej karmy dla psów, 350 kg suchej karmy dla kotów, po 250 puszek dla psów i kotów, batony mięsne i saszetki. Od osób uczestniczących w imprezie otrzymano koce i inne okrycia potrzebne na okres zimy. Podczas obchodów „*Dnia Psiaka i Kociaka*” do adopcji przekazano jednego dziewięcioletniego psa i 4 koty, 14 osób zapisało się na 10 psów i 4 koty, które w najbliższych dniach po festynie znalazły się w nowych domach.

(dowód: akta kontroli str. 6-27, 579-582,)

Dyrektor Schroniska wyjaśniła, że każda osoba zainteresowana wolontariatem była przyjmowana na czas próbny, w którym kandydat na wolontariusza musiał odwiedzić Schronisko minimum cztery razy. Po tym okresie zobowiązany był dostarczyć badania

lekarskie. Okres ten pozwalał na sprawdzenie osoby w roli wolontariusza, ocenie jej chęci, zaangażowania i sumienności w wykonywanej pracy. Kandydatów na wolontariuszy w 2014 r. tzw. „spacerowiczów” było 15 osób, a w 2015 r. - 23 osoby. W 2014 r. podpisano 4 porozumienia z wolontariuszami. W roku 2015 r. do grona wolontariuszy dołączyła jeszcze jedna osoba. Wolontariat można podzielić na kilka grup zadaniowych: „psiarze”, „kociarze”, „spacerowicze” oraz aktywiści z grupy nieformalnej „Przyjaciel Schroniska – adoptuj w zachodniopomorskim”. Wolontariusze angażują się w bezpośrednie zajmowanie zwierzętami (ich socjalizacja), uczestniczą w działaniach adopcyjnych oraz organizacji imprez, prowadzą w Schronisku zajęcia proekologiczne ze zwierzętami, do czego służą sala i ścieżki edukacyjne oraz tor przeszkód i wybiegi dla zwierząt. Dostęp wolontariuszy nigdy nie był ograniczony lub reglamentowany. Każda chętna osoba ma możliwość świadczenia nieodpłatnej pracy pod warunkiem sprawdzenia się podczas okresu próbnego, odbycia szkolenia BHP i dostarczenia aktualnych badań lekarskich. Schronisko jest czynne przez cały tydzień w godzinach 8.00 – 16.00. Każdy ma możliwość obejrzenia zwierząt, pospacerowania lub wypuszczenia psa na wybieg pod okiem opiekuna. Wstęp do kociarni, szczególnie w sezonach zwiększonej obsady kociąt, jest również udostępniany odwiedzającym.

(dowód: akta kontroli str. 6-27, 579-582,)

3. W okresie objętym kontrolą Schronisko doprowadziło do adopcji łącznie 736 zwierząt, z tego na dzień 31.12.2014 r. - 326 zwierząt, (179 psów i 147 kotów); na dzień 31.12.2015 r. - 346 zwierząt (198 psów i 148 kotów); zaś na dzień 26.02.2016 r. - 64 zwierząt (55 psów i 9 kotów). Wskaźnik adopcji (dla zwierząt przetrzymywanych bez zwierząt odebranych przez właścicieli) wyniósł w 2014 r. w przypadku psów i kotów odpowiednio 84,4% i 90,7%, a w 2015 r. – kolejno 95,2% i 94,3%.

W zobowiązaniach adopcyjnych podpisywanych przez osoby adoptujące zwierzęta zawarto postanowienia dotyczące zobowiązania się nowego właściciela do zapewnienia zwierzęciu m.in. dobrych warunków bytowych i starannej opieki weterynaryjnej.

Dokonanie adopcji uzależnione było od uiszczenia opłaty określonej w cenniku, który stanowił załącznik Nr 4 do ww. Regulaminu. Wysokość opłat była następująca: szczenięta – 40 zł, psy od 0,5 roku do 5 lat – 65 zł, psy powyżej 5 lat – 40 zł, psy rasowe (oznakowane przez tatuaż lub czip) – 300 zł, kocięta – 25 zł, koty powyżej 1 roku – 20 zł, zwierzęta wymagające specjalnej opieki – bezpłatnie. Wpłatę potwierdzano wystawieniem faktury.

(dowód: akta kontroli str. 26)

4. Wszystkie wydane do adopcji zwierzęta były zaszczepione przeciwko wściekliznie, odpchlone/odkleszczone i odrobaczone, a psy czipowane. Ww. zabiegi były odnotowane w książeczce zdrowia zwierzęcia, którą przekazywano nowemu właścicielowi. Odsetek wykastrowanych i wysterylizowanych zwierząt w badanym okresie wynosił dla psów (odpowiednio) 83,8% i 68,2 % oraz dla kotów - 36,1% i 72,3% i spowodowany był stanem zdrowotnym zwierząt oraz ich wiekiem.

(dowód: akta kontroli str. 6-27, 28, 569, 635)

5. Każda osoba adoptująca zgodnie z zobowiązaniem adopcyjnym ma 14 dni na zwrot zwierzęcia adoptowanego. W badanym okresie odnotowano 16 przypadków powrotu podopiecznych z domów docelowych - 4 razy w 2014 r. i 12 razy w 2015 r. Przypadki te odnotowywano na karcie zwierzęcia i w programie „Klinika XP”. Przyczyny powrotu zwierząt adoptowanych odnotowywane były na kartach ewidencyjnych zwierząt oraz w programie „Klinika XP”. Również osoba zrzekająca się zostawiała książeczkę zdrowia zwierzęcia, która była dopinana do karty ewidencyjnej zwierzęcia. Przyczyną zwrotu były przede wszystkim alergie wśród domowników, nadpobudliwość zwierzęcia, agresja w stosunku do dzieci i niszczenie wyposażenia

domów, a także załatwianie przez zwierzęta potrzeb fizjologicznych w nieodpowiednich miejscach.

Dyrektor Schroniska wyjaśniła, że wszystkim osobom, które adoptowały psa, proponowano udział w darmowym miesięcznym szkoleniu psa, prowadzonym przez wolontariuszkę (tresera-szkoleniowca). Założeniem Schroniska przed podjęciem decyzji o adopcji jest zachęcanie przyszłych właścicieli do stopniowego i kilkurazowego kontaktu ze zwierzęciem poprzez zabawę na wybiegu i spaceru. Przeciwdziałaniu pochopnym adopcjom zwierząt służy również adopcja tymczasowa.

(dowód: akta kontroli str. 6-27, 579-582)

W toku kontroli NIK do 50 losowo wybranych osób adoptujących w latach 2014-2015 bezdomne psy rozesłano 50 ankiet dotyczących oceny procesów adoptowania zwierząt. Na ankietę odpowiedziało 12 osób (24%), Jedna z ankietowanych osób stwierdziła, iż adoptowany szczeniak wydany był do adopcji za wcześnie, a drugi ankietowany oświadczył, iż adoptowany pies miał dużo kleszczy. Ponadto w jednej z ankiet stwierdzono, iż tygodniowy czas na podjęcie decyzji o ewentualnej rezygnacji z adopcji jest za krótki. Pozostałe ankietę pozytywnie oceniły współpracę ze Schroniskiem.

(dowód: akta kontroli str. 608-634)

*Ustalone
nieprawidłowości*

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie nie stwierdzono nieprawidłowości.

Ocena częściowa

NIK pozytywnie ocenia proces prowadzonej w Schronisku adopcji bezdomnych zwierząt.

IV. Wnioski

*Wnioski
pokontrolne*

Przedstawiając powyższe oceny i uwagi wynikające z ustaleń kontroli, Najwyższa Izba Kontroli, na podstawie art. 53 ust. 1 pkt 5 ustawy z dnia 23 grudnia 1994 r. o Najwyższej Izbie Kontroli¹⁷ wnosi o:

1. Powierzenie wyłapywania bezdomnych zwierząt oferentom posiadającym wszystkie aktualne zezwolenia na prowadzenie działalności.
2. Określanie w umowach zawartych z podmiotami wyłapującymi bezdomne zwierzęta wszystkich warunków określonych rozporządzeniem w sprawie zasad i warunków wyłapywania bezdomnych zwierząt.

V. Pozostałe informacje i pouczenia

Wystąpienie pokontrolne zostało sporządzone w 2 egzemplarzach: jeden dla kierownika jednostki kontrolowanej, drugi do akt kontroli.

Zgodnie z art. 54 ust. 1 i 2 ustawy o NIK, kierownikowi jednostki kontrolowanej przysługuje prawo zgłoszenia na piśmie umotywowanych zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego, w terminie 21 dni od dnia jego przekazania. Zastrzeżenia zgłasza się do Dyrektora Delegatury NIK w Szczecinie.

Prawo zgłoszenia
zastrzeżeń

Obowiązek
poinformowania NIK
o sposobie
wykonania
wniosków

Zgodnie z art. 62 ustawy o NIK proszę o poinformowanie Najwyższej Izby Kontroli, w terminie 30 dni od dnia otrzymania wystąpienia pokontrolnego, o sposobie wykonania wniosków oraz o podjętych działaniach lub przyczynach niepodjęcia tych działań.

¹⁷ Dz.U. z 2015 r., poz. 1096. Dalej: *ustawa o NIK*.

W przypadku wniesienia zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego, termin przedstawienia informacji liczy się od dnia otrzymania uchwały o oddaleniu zastrzeżeń w całości lub zmienionego wystąpienia pokontrolnego.

Szczecin, dnia 30 marca 2016 r.

Kontroler
Leszek Smykowski
specjalista kontroli państwowej

Najwyższa Izba Kontroli
Delegatura w Szczecinie
Dyrektor